

VEREJNÝ PODSTAVEC

Tlačová správa

Pilotný projekt public-artovej galérie Verejný podstavec

Miesto: Podstavec pre bustu Františka Zupku pred budovou Domu odborov, Trnavské mýto, Bratislava

Organizátori: Dalibor Bača, Tomáš Džadoň, Michal Moravčík, Martin Piaček

Kontakt: Dalibor Bača 00420 604 364 847, info@verejnypodstavec.com,
www.verejnypodstavec.com

Trvanie projektu: 1.8. - 28.10. 2010

Public-artová galéria *Verejný podstavec* štartuje svoj výstavný program prvou realizáciou, ktorej autorom je slovenský sochár **Dalibor Bača** (1973). Na mieste deinštalovanej busty Františka Zupku (1988) prezentuje sochu pod názvom **Doc. JUDr. ROBERT FICO, CSc.** (2010, rozmery 150 x 88 x 120 cm). Vytvoril portrét známeho politika, ktorý si zobral za svoju agendu odhaľovanie sôch národných dejateľov v autorstve výtvarníkov, ktorí boli propagátormi normalizačnej ideológie na Slovensku.

Bača otvára diskusiu o mieste sochy v spoločnosti, jej mediálnej interpretácii a politického vplyvu. Invazívne osádza známu tvár odhaľovateľa pamätníkov na nomenklatúrny piedestál, ktorý mu pred viac ako dvadsiatimi rokmi pripravil jeho autor Ján Kulich.

Socha začala opäť fungovať ako silný politický a ideologický kolík daného územia, stala sa nástrojom na deklarovanie dominancie jedného názoru a zároveň slúži ako vstupné dvierka pre rehabilitáciu prorežimistických sochárov. Tento rámec Bača využíva na priznanie statusu našej spoločnosti, deklaruje holý fakt, a to, že sa „odhaľovaní“ národní dejatelia stávajú rukojeťmi interpretácií a chtiča politikov.

Na prázdnom mieste po normalizačnej buste, ktorú odstránila novembrová revolúcia 1989 sa ocitá sám politik. Toto premostenie vyše dvadsiatich rokov po Nežnej revolúcii je reflexiou slovenskej spoločnosti a zároveň testom jej historickej pamäte.

Krátko po inštalovaní diela 1. augusta 2010, bol autor vyzvaný majiteľom podstavca JMF - Zväzom odborových organizácií v Slovenskej republike na jeho odstránenie. Bustu zahalili plachtou zamestnanci Domu odborov. Nesúhlas, ktorý socha bývalého premiéra vyvolala, načrtla základnú otázku, prečo je v našej spoločnosti možné načierno a za nejasných okolností osadiť - odhaliť napríklad sochu Svätopluka do verejného priestoru akým je Bratislavský hrad a zároveň sproblematizovať dočasne umiestnenú bustu, ktorá prvoplánovo neinterpretuje samotného politika, ktorý túto legislatívne nevyjasnenú činnosť sám vykonáva.

Verejný podstavec je public-artovým projektom, ktorý je pokračovaním iniciatívy **Akú sochu do mesta?** (2006) a petície **Stop kultúrnej politike v našich mestách** (2006), ktorá bola vyjadrením kritického názoru mladej generácie umelcov, teoretikov a konzumentov umenia

k zahlcovaniu verejného priestoru produkciou turistických atrakcií a gýčov. Na tieto aktivity prirodzene nadviazal **protest proti osadeniu sochy „kráľa Svätopluka“** (2010) od normalizačného sochára Jána Kulicha na Bratislavskom hrade.

Verejný podstavec je nekomerčným miestom na prezentáciu výtvarných diel, ktoré majú šancu osloviť pouličného diváka a napĺňajú tak edukačný a estetický rámec verejného priestoru 21. storočia. Dlhodobo prázdny podstavec pre bustu Františka Zupku od akad. soch. Jána Kulicha, využívame ako miesto prezentácie súčasného slovenského i svetového umenia. Je to priestor pre dočasné výstavy s možnosťou reflektovania a skúmania fenoménov pamäte a identity daného miesta. Cieľom je tiež oživenie chradnúceho námestia, jeho vizuálna revitalizácia a vytvorenie príťažlivého miesta, ktoré by bolo atraktívne aj pre návštevníkov Bratislavy.